

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2017

aruandeaasta lõpp: 31.12.2017

ärinimi: Osaühing Karitsu Rantšo

registrikood: 10222189

tänava/talu nimi, Karitsa karjamõis

maja ja korteri number:

küla: Karitsa küla

vald: Rapla vald

maakond: Rapla maakond

postisihthnumber: 79320

telefon: +372 4845521, +372 5069094

faks: +372 4845245

e-posti aadress: karitsu.oppetalu@mail.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Kasumiaruanne	6
Raamatupidamise aastaaruande lisad	7
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	7
Lisa 2 Raha	10
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	11
Lisa 4 Varud	12
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	12
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad	12
Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud	13
Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud	14
Lisa 9 Materiaalsed põhivarad	15
Lisa 10 Bioloogilised varad	16
Lisa 11 Laenukohustised	18
Lisa 12 Võlad ja ettemaksed	20
Lisa 13 Sihtfinantseerimine	20
Lisa 14 Osakapital	22
Lisa 15 Müügitulu	22
Lisa 16 Muud äritulud	23
Lisa 17 Tööjõukulud	23
Lisa 18 Muud ärikulud	23
Lisa 19 Seotud osapooled	24
Aruande allkirjad	25

Tegevusaruanne

Osaühing Karitsu Rantšo on vastavalt aktsionäride üldkoosoleku otsusele nr. 2 09. aprillist 2001.a. aktsiaselts Karitsu Õppetlust ümberkujundatud ettevõtte, mis asutati 20. jaanuaril 1994.a. ja registreeriti ettevõtte registris juriidilise isikuna 29. märtsil 1994.a. Aktsiaseltsi ümberkujundamise kohta OÜ Karitsu Rantšoks on äriregistris kandeotsus A13355/6 11. oktoobrist 2001.a., mille alusel alates 01. novembrist 2001.a. on ettevõtte OÜ Karitsu Rantšo. Äriühing kuulub 100%-liselt Eesti Vabariigi kodanikele.

Alates 2006.a. majandusaastast on osaühingu põhitegevuseks põhikirja alusel mahelihaveisekasvatuse, nende tõuaretuse, üleskasvatatud loomade müük tõuloomadena teistele lihaseisekasvatajatele või lihaloomadena lihakombinaatidele. 2010.a. majandusaastast alates müüs osaühing oma üleskasvatatud noorpulid nuumale oma tütarettevõttele OÜ Mandirei. Samuti müüdi tütarettevõttele pullide nuumamiseks vajalikud söödad ja osutati ka loomade hooldusteenuseid, kuna tütarettevõttel puudusid vajalikud masinad ja ka töäjõud. OÜ Karitsu Rantšo ja tütarettevõtte OÜ Mandirei ühinesid 2017.a. majandusaastal üheks ettevõtteks OÜ Karitsu Rantšo, kuna enam ei ole vajadust nuumapulle eraldi nuumata, siis ka ei toimu enam noorpulide müüki oma tütarettevõttele ning need tulevad nuumata oma osaühingus või leida turustamise võimalused ilma nuumata. Tütarettevõtte ühendamine tekitas OÜ Karitsu Rantšole kahjumi summas 59 067,34 eurot, mille põhjuseks olid OÜ Mandirei poolt eelnevatel aastatel müüdud loomade madalad müügihinnad.

2017.a. majandusaastal avaldasid 9 osanikku soovi ettevõttele tagasi müüa oma osakud. Tagasiostetud osade arv kokku oli 118 osa koguväärtuses 7552 eurot. Lahkunud osanikele arvestati osanike üldkoosoleku otsuse alusel eelmiste aastate jaotamata kasumi arvelt dividende kokku summas 58 374,40 eurot, millest aruande majandusaastal maksti välja 38 374,40 eurot ning 20 000 euro kohta sõlmiti väljamaksu kohustus lõpptähtajaga 31. detsember 2018.a. Väljamakstud dividenditelt arvestati ja maksti ettevõtte tulumaksu summas 9593,60 eurot 2017.a. majandusaasta kasumi arvelt. Tagasiostetud 118 osa on bilansipäeva s.o. 31 detsembri 2017.a. seisuga realiseerimata.

Karitsu Rantšo toodab oma loomakasvatusele 100%-liselt ise sööta. Kuna ettevõtte tegeleb juba 12 aastat mahetootmisega nii taime kui ka lihaseisekasvatuse osas, ei ole lubatud söötade juurde ostmise mitte mahetootmisega tegelevatest ettevõtetest. Mahe lihaseisekasvatamisest ja nende realiseerimisest laekub ettevõttele põhiline müügitulu.

OÜ Karitsu Rantšo toodang müüakse põhiliselt Eesti Vabariigi piires. Aruande majandusaastal müüdi Euroopa Liidu liikmesriikides Läti Vabariiki 8 pead limusiini tõugu lehmikuid tõuloomadeks. 2017.a. majandusaastal oli ettevõtte müügitulu kokku 111 563 eurot, mis võrreldes eelneva majandusaastaga vähenes 15 648 euro 12,3 % võrra. Aruande majandusaasta puhaskasum kokku oli 18 476 eurot, mis vähenes 2016.a. majandusaastaga võrreldes 100 080 euro ehk 84,4 % võrra. Puhaskasumi vähenemise põhjustas põhiliselt sidusettevõtte OÜ Mandirei ühendamine emaettevõttega. Ühinemisest tulenev kahju oli 59 067 eurot. Sihtfinantseerimist laekus ettevõttele küll võrreldes eelneva majandusaastaga 17199 eurot rohkem, kuid varuosade ja kütuse kallinemine ja tapaloomade madalad kokkuostuhinnad vähendasid ettevõtte puhaskasumit, kuna lihakombinaadid ei arvesta ega maksa mahetootmisele vastavat hinda.

Peamised suhtarvud ja võrdlus eelnevate majandusaastatega:

	2017.a.	2016.a.	2015.a.
Tulu kasv %-des	-12,3 %	29,82	- 13,8
Brutokasumi muutus	100 080	71 489	-45 751
Puhaskasum	18 476	118 556	45 723
Kasumi kasv protsentides	- 84,42	159,29	-50,39
Käiberentaablus	0,17	93,20	35,99
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	6,34	9,15	5,64
Varade puhastulustus %	16,56	7,89	3,17
Tegevustulustus	15,29	93,20	35,99
Võlakordaja %-des	18,06	11,22	15,87
Kohustuste ja omakapitali suhe	1,81	12,64	18,87
Omakapitali tulustus %-des	1,44	347,55	134,04

2017.a. majandusaastal müüs ettevõtte Estonian-ACB-Viancole, Saaremaa Lihatoöstusele ja Märjamaa Lihatoöstuse OÜ-le tapaloomadena 73 mahenoorlooma, 28 väljaprakeeritud mahe ammlehma ja 1 tõupulli.

Elusloomadeks müüdi kokku 17 pead, neist 4 mahe noorpulli 11 mahe lehmikut ja kaks põhikarja tõupulli teistele lihaseisekasvatajatele. Aruande majandusaastal saadi juurdesündi 131 pead ja osteti juurde 3 tõu noorpulli tõukarja aretuseks ja 3 limusiini tõugu mullikat. 2014.a. sündinud lehmimullikatest läks 27 pead põhikarja ammade täienduseks. 2017.a. majandusaastal hukkus 5 mahe noorlooma, neist aruande aasta sündidest 4 pead ja 4 mahe ammlehma raske poegimise tagajärjel. Bilansipäeva seisuga kuulus ettevõtte bioloogiliste varade koosseisu kokku 230 mahe noorveist, 6 tõupulli ja 121 mahe ammlehma. Peale selle kuulub osaühingu bioloogiliste varade koosseisu veel üks noor hobune.

Taimekasvatussaadusi toodab osaühing põhiliselt oma ettevõtte loomakasvatuse varustamiseks söödaga. Ettevõtte kasutuses oli 2017.a. majandusaastal põllumajandusmaad koos rendimaadega kokku ligikaudu 733,95 hektarit. Majapidamises on mahepõllumajanduslik tootmine. Aruande majandusaastal kasvatati teravilja 23,3 hektaril. Teravilja kogusaak oli 72,97 tonni, teravilja põhku saadi 43,2 tonni. Põldheina varuti kokku 330,75 tonni ja Matsalu luhaheina 700 tonni, silo varuti kokku 3096 tonni. Taimekasvatustoodang võetakse arvele tegelikult tootmisomahinnas.

Järgnevatel majandusaastatel jätkab ettevõtte nii Karitsas kui ka Lihula vallas Läänemaal lihaseisekasvatusega. Aastateks 2015 -2019 võeti

uus mahepõllumajandusega tegelemise kohustus.

Järgneva perioodi prioriteediks on investeeringud loomade pidamistingimuste parandamiseks, mis ühtlasi annab võimaluse põhikarja mõningaseks suurendamiseks. Jätkatakse nii puhasaretust limusiini ja akviteeni heleda tõu osas ning samuti kasutatakse ristamist parema tootmiskarja edendamiseks.

Jätkatakse investeeringuid tehnikasse söödavarumise kiiremaks ja efektiivsemaks muutmiseks, mis tagab ka sööda parema kvaliteedi.

Jätakuvalt ollakse valmis ostma kõiki ettevõtte kasutuses olevaid põllumaid ettevõtte põhilises tegevuspiirkonnas Karitsa külas.

Aruande majandusaastal töötas ettevõttes keskmiselt 7 inimest ja nende töö- ja puhkusetasudeks arvestati kokku 82 677 eurot.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	72 545	65 536	2
Nõuded ja ettemaksed	80 019	169 624	3,5
Varud	106 910	95 663	4
Bioloogilised varad	290 828	268 606	
Kokku käibevarad	550 302	599 429	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	0	4 346	6
Finantsinvesteeringud	3 208	3 144	7
Kinnisvarainvesteeringud	0	3 195	8
Materiaalsed põhivarad	775 858	727 829	9
Bioloogilised varad	188 891	164 129	10
Kokku põhivarad	967 957	902 643	
Kokku varad	1 518 259	1 502 072	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	30 160	22 860	11
Võlad ja ettemaksed	55 132	30 436	5,12
Sihtfinantseerimine	1 570	1 570	
Kokku lühiajalised kohustised	86 862	54 866	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	90 188	73 027	11
Sihtfinantseerimine	55 159	40 678	
Kokku pikaajalised kohustised	145 347	113 705	
Kokku kohustised	232 209	168 571	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	34 112	34 112	13
Oma osad	-7 552	0	13
Kohustuslik reservkapital	10 545	10 545	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 230 469	1 170 288	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	18 476	118 556	14
Kokku omakapital	1 286 050	1 333 501	
Kokku kohustised ja omakapital	1 518 259	1 502 072	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2017	2016
Müügitulu	111 563	127 211
Muud äritulud	169 500	207 545
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	-9 653	665
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	84 512	37 429
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	6 676	7 826
Kapitaliseeritud väljaminekud oma tarbeks põhivarade valmistamisel	10 922	0
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-101 474	-96 241
Mitmesugused tegevuskulud	-11 591	-15 426
Tööjõukulud	-113 477	-101 324
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-54 805	-44 303
Muud ärikulud	-1 071	-1 333
Ärikasum (kahjum)	91 102	122 049
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	-59 068	0
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	3	0
Intressitulud	-3 619	0
Intressikulud	0	-3 497
Muud finantstulud ja -kulud	-350	4
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	28 068	118 556
Tulumaks	-9 592	0
Aruandeaasta kasum (kahjum)	18 476	118 556

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

OÜ Karitsu Rantšo 2017.a. raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ja seda täpsustab rahandusministri määrus nr. 105, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid, mis vastavad IFRS standarditele.

OÜ Karitsu Rantšo on oma olemuselt ja finantsnäitajate põhjal väikeettevõtja, kuna tema varad kokku bilansipäeva seisuga on alla 4 miljoni euro ja müügitulu alla 8 miljoni euro ning ettevõtte on keskmine töötajate arv 6 töötajat.

Väikeettevõtja aastaaruanne koosneb tegevusaruandest, 2 põhjaruandest- detailne bilanss ja kasumiaruanne ja lisadest.

Raamatupidamise aruande koostamisel on lähtutud olulisuse printsiibist. Vähe-olulisi objekte on arvestatud ja aruandes kajastatud lihtsustatud viisil.

Raamatupidamise aastaaruande eesmärgiks on anda õige ja õiglase ülevaade raamatu-pidamiskohuslase finantsseisundist, majandustulemustest ja rahavoogudest ning lähtu-

takse eeldusest, et raamatupidamiskohustuslane on jätkuvalt tegutsev ning tal ei ole tegevuse lõpetamise kavatsust ega vajadust.

OÜ Karitsu Rantšo kasumiaruanne on koostatud skeem 1 alusel. Raamatupidamise aasta-aruanne on koostatud eesti keeles ja eurodes.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

2017.a. majandusaasta raamatupidamisarvestuse korraldamisel on arvestatud Raamatu-pidamise Toimkonna juhendeid ja nendes tehtud muudatusi, mis hakkasid kehtima 1. jaanuarist 2017.a.

Vigade korrigeerimine

Olulisi eelmiste perioodide suhtes avastatud vigu korrigeeritakse tagasiulatuvalt, välja arvatud juhtudel, kui vea mõju eelnevale perioodile ei ole võimalik usaldusväärselt määrata. Sellisel juhul korrigeeritakse varasematesse perioodidesse jääva vea mõju võrra aruandeperioodi varade, kohustuste ja jaotamata kasumi algsaldosid. Vea olulisuse määramisel lähtutakse Raamatupidamise Seaduse §16 punkt 4

ja Raamatupidamise Toimkonna RTJ 1 § 41- 46. 2017.a. majandusaasta raamatupidamise aastaaruande koostamisel eelnevatesse perioodidesse ulatuvaid olulisi vigu ei avastatud.

Finantsvarad

Osaühingus loetakse finantsvaraks raha, lühiajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ning muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi.

Finantsvara ja -kohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustiste eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus,

ning mis sisaldab kõiki finantsvara või -kohustisega seotud kulutusi. Finantsvara oste või müüke kajastatakse järjepidevalt ajal, mil osaühing saab ostetud finants-vara omanikuks ning kaotab omandiõiguse müüdüd vara üle. Finantsvarad eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud. Lühiajaliste kohus-tiste hulka on kajastatud need kohustised, mis tõenäoliselt tasutakse bilansi-päevale järgneva 12 kuu jooksul, kõiki muid kohustisi kajastatakse pikaajaliste finantskohustistena.

Raha

Raha ja rahaekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas.

Finantsinvesteeringud

Lühi- ja pikaajaliste finantsinvesteeringute kirjel arvestab OÜ Karitsu Rantšo teiste ettevõtete aktsiaid ja osasid. Lühiajalisi finantsinvesteeringutena kajas-tatakse kauplemise eesmärgil soetatud väärtpapereid (aktsiad, osad, võlakirjad). Pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse muid osasid, mis on soetatud pikemaks perioodiks kui üks aasta. Lühi- ja pikaajalisi finantsinvesteeringuid kajastatakse õiglasel väärtuses siis, kui see on usaldusväärselt hinnatav. Muid pikaajalisi osasid, mis on soetatud majandusliku seotuse tõttu, kajastatakse bilansis nende korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Aruande majandusaastal ühines tütarettevõtte OÜ Mandirei emaettevõtte s.o. Karitsu Rantšoga, mistõttu tütarettevõtte aktsiaid bilansipäeva seisuga enam ei ole.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu kajastatakse ettevõttes tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid, mis hinnatakse bilansis tõenäoliselt laekuvatest summadest lähtudes, kusjuures iga kliendi laekumata arveid hinnatakse eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja. Muude nõuete ja ettemaksetena kajastatakse ettevõttes mitmesuguseid muid nõudeid ja ettemakseid, need kajastatakse raamatupidamisbilansis nende korrigeeritud soetusmaksumuses. Lootusetud nõuded hinnatakse alla ja kantakse muudesse ärikuludesse.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosnevad ostukuludest, tootmis-kuludest või muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta või seisundisse.

Varude soetusmaksumuse arvestuspõhimõtted

Varude kuludesse kajastamisel ning nende bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse ettevõttes kaalutud keskmise meetodit.

Bioloogilised varad

Põllumajanduslikku bioloogilist vara, mis toodetakse taimekasvatustoodanguna, hinnatakse raamatupidamisbilansis nende tegelikus soetusmaksumuses, milleks on nende tegelik tootmise omahind, kuna need toodetakse põhiliselt oma tootmistevõttes kasutamiseks ning nendel puudub antud piirkonnas aktiivne turg. Nende edasisel kajastamisel raamatupidamisarvestuses lähtutakse Raamatupidamise Toimkonna juhendist RTJ-4 "Varud" ning kajastatakse raamatupidamisbilansis kirjel "tarbitav bioloogiline vara". Taimekasvatustoodangu allahindlus seoses tema kvaliteediga kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruande kuludesse. Põllumajanduslik loomakasvatustoodang s.o. noor- ja nuumaloomad kajastatakse raamatupidamisbilansi kirjel "ebaküps bioloogiline vara" ning neid hinnatakse ettevõtte juhatuse poolt bilansipäeva seisuga õiglasesse väärtusesse, mille hindamise aluseks on võetud kõige hilisem sõltumatute osapoolte vahelist turuhinda, mis korrigeeritakse seoses müügiga tekkivate kuludega transpordile. Bioloogilise vara õiglase vara väärtuse muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi kirjel "kasum bioloogilise vara kasvust" või "kahjum bioloogilise vara väärtuse langusest".

Ettevõttes arvestatakse noor- ja nuumaloomi bilansipäeva seisuga ebaküpseteks bioloogilisteks varadeks, kuna ei ole veel määratletud nende kasutamistotstarve ega sõlmitud müügilepinguid. Taimekasvatuse lõpetamata toodang - sügiskünd hinnatakse bilansipäeva seisuga tema teostamiseks tehtud tegelike kulutustega s.o. soetusmaksumuses.

Bioloogilise tootva varana arvestab ettevõtte põhikarja ammasid ja tootmiseks kasutatavaid tõupulle ning hobuseid. Bioloogiline tootev vara võetakse esialgselt arvele nende soetusmaksumuses, kuhu on juurde arvestatud kõik nende ostmisel tehtud kulutused või nende üles kasvatamise maksumuses, kui nad on saanud küpseks ja kuuluvad arvestamisele tootva varana. "Ebaküpset tootvat vara" ettevõttes eraldi "ebaküpsetest bioloogilistest varadest ei kajastata, kuna bilansipäeva seisuga ei ole juhatusel teada nende kasutamine. Bilansipäeva seisuga hinnatakse tootev vara vajadusel õiglasesse väärtusesse, mida on võimalik saada nende müügi korral. Bioloogilise tootva vara müügil saadav kasu või kahjum, samuti nende hindamisel tekkivad kasumid või kahjumid kajastatakse kasumiaruandes "muude äritulude või -kulude" vastavatele kirjetele. Bioloogilise tootva vara väljalangemine hukkumise või kadumise tõttu kajastatakse kasumiaruandes "muude ärikulude" koosseisu vastavale kirjele.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena arvestab osaühing kinnisvaraobjekte, mida ei kasutata oma majandustegevuses ning mida hoitakse turuväärtuse kasvu eesmärgil. Aruande majandusaasta bilansipäeva seisuga ettevõtte juhatuse kinnisvarainvesteeringuid ümber ei hinnanud, arvestades antud piirkonnas toimunud tehinguid sarnaste objektide osas.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseteks põhivaradeks loetakse varasid, mis on pikaajalise kasutusperioodiga. Maa on arvel tema soetusmaksumuses, millele kaasnevad kõik tema soetamisega tehtud kulutused ning teda ei amortiseerita. Varasematel aastatel soetatud materiaalne põhivara, mida kasutatakse põllumajanduslikus tootmises ja mis on ettevõttele üle tulnud seoses põllumajandusreformiga, on raamatupidamisbilansis kajastatud nende üle tulnud või ümber hinnatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud kulum. Ettevõtte enda poolt soetatud põhivara varaobjekte loetakse põhivaradeks alates 639 eurost, kui nende kasutusega on üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse arvele algselt nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kuludest, mis on vajalikud tema viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Kapitalarendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga. Materiaalse põhivara amortiseerumisel kasutatakse lineaarset meetodit ja järgmisi amortisatsiooninorme:

hooned ja ehitised	3,5 %
masinad ja seadmed	8,0 %
muu põhivara	8,0 %

Materiaalse põhivara amortisatsiooni arvutamist alustatakse soetamise kuule järgnevast kuust või hetkest, mil ta on tootmistevõttes kasutatav. Amortisatsiooni arvutamine lõpetatakse kui vara eeldatav lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust või kui vara eemaldatakse lõplikult kasutusest. Kui materiaalsele põhivara objektile on tehtud sellised parendustööd, mis tõstavad objektide võimet osaleda tulevikus majandusliku kasu loomisel, siis need kulutused lisatakse põhivara objektide soetusmaksumusele. Muud kulutused kajastatakse aruandeperioodi kuludesse.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 639 eurot**Rendid**

OÜ Karitsu Rantšo klassifitseerib kapitali- ja kasutusrenti sõltuvalt tehingu sisust. Selliste põhivarade maksed, mis on soetatud kasutusrendilepingute alusel, kajastatakse vastavalt esitatud arvetele kuludesse.

OÜ Karitsu Rantšol on sõlmitud rendilepingud tootmiseks vajaliku maa osas eraisikutega ja riigilt renditud maade osas RMK-ga.

Finantskohustised

Finantskohustised võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldavad kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Finantskohustisi liigitatakse lühiajalisteks, kui selle tasumise tähtaeg 12 kuu jooksul alates bilansikuupäevast, või ettevõtte pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse algselt nad arvele saadud tasu õiglasest väärtuses.

Sihtfinantseerimine

Varade sihtfinantseerimist kajastatakse ettevõttes netomeetodil s.t. sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa. Soetatud vara amortiseeritakse kuludesse tema kasuliku eluea jooksul. Juhul, kui osaühing ei täida sihtfinantseerimisega seotud tingimusi, kajastatakse mõju kui raamatupidamise hinnangute muutust selles perioodis, mil tagastamise vajadus saab teatavaks.

Põllumajandusliku tootmise sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui ettevõtte on täitnud sihtfinantseerimisega seotud tingimused ja sihtfinantseerimine aset leiab s.t. kinnituskäskkiri on ettevõttesse laekunud. Juhul kui sihtfinantseerimisel saadavad vahendid ei ole ettevõttele laekunud, kuid kinnitus nende saamise kohta on ettevõttes olemas, kajastatakse need aruandeperioodi kasumiaruandes tuluna ja bilansis nõudena. Juhul kui järgneval perioodil ilmneb, et sihtfinantseerimise teel saadud vahendid tuleb mingil põhjusel tagastada, kajastatakse tagastamise vajadus aruandeperioodis, mil see ilmnes, kusjuures eelmiste perioodide võrdlusandmeid ei korrigeerita.

Põllumajandusliku tootmisega seonduvad sihtfinantseerimise tulud on kajastatud kasumiaruandes kirjele "muud äritulud". Osaühingul on seoses saadud keskkonnasõbraliku mahe põllumajandusliku toetusega kohustus jätkata põllumajanduslikku tootmist ettenähtud tingimustel vähemalt 3 järgneval aruandeperioodil. Kuna neid potentsiaalseid kohustusi ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, siis nende üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Tulud

Tulud on aruandeperioodi sissetulekud, millega kaasneb varade suurenemine või kohustuste vähenemine ja mis suurendavad osaühingu omakapitali, välja arvatud osanike sissemaksed osakapitali. Tulu toodangu müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasest väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi. Tulu müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline. Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis valmidusastme meetodil.

Kulud

Kulud on aruandeperioodi väljaminekud, millega kaasneb varade vähenemine või kohustuste suurenemine ja mis vähendavad osaühingu omakapitali, välja arvatud omanikele teostatud väljamaksed omakapitalist. Osaühing kajastab kulusid samas perioodis, kui kajastatakse nendega seotud tulusid. Kulutused, mis tõenäoliselt osalevad majandusliku kasu tekitamisel järgmistel perioodidel, kajastatakse nende tekkimise hetkel varana. Raamatupidamisbilansis on sellised kulutused kajastatud ettemaksetena ja kuludesse kantakse nad seega perioodil, mil nad toovad majanduslikku kasu.

Maksustamine

Ettevõttes kajastatakse maksud tekkepõhiselt ta on käibemaksukohuslane. Kõik müügid, välja arvatud tütarettevõttele, maksustatakse 20%-lise käibemaksuga. Arvestatud töötasudelt peetakse kinni töötukindlustusmaks 1,6 % ning vajadusel ka kogumispension, isiku tulumaks 20 % ja arvestatakse juurde sotsiaalmaks 33 % ning ettevõtja poolt makstav töötukindlustus maks 0,8 % vastavalt Eesti Vabariigi maksuseadustele. Kõikidelt muudelt väljamaksetelt peetakse kinni isiku tulumaks, kui lepingus ei ole märgitud teisiti. Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eesti Vabariigis ettevõtte kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasi lükkunud tulumaksunõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need välja on kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Seotud osapooled

Seotud osapool on isik või ettevõtte, kes on seotud aastaaruannet koostava ettevõttega sel määral, et nende vahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel

nik ta on 100%-liselt, ja ka tegevjuhtkonda ja nende lähisugulasi ning nendega seotud ettevõtteid.

Informatsioon seotud osapooltega tehtud tehingute kohta avalikustatakse vähemalt järgmiste tehinguliikide lõikes : Kaupade

ost-müük, Kinnisvara ja muude varade ost-müük, teenuste ost-müük, laenu andmine või saamine, garantii või tagatise andmine või saamine, muud tehingud.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Sularaha kassas	1 155	285
Arvelduskontod	71 390	65 251
Kokku raha	72 545	65 536

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	311	311
Ostjatelt laekumata arved	311	311
Muud nõuded	3	3
Intressinõuded	3	3
Ettemaksed	6	6
Tulevaste perioodide kulud	6	6
Ettemakstud maarendilepingute tagatisrahad	6 512	6 512
Nõuded PRIA vastu	73 187	73 187
Kokku nõuded ja ettemaksed	80 019	80 019
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Nõuded ostjate vastu	88 005	88 005
Ostjatelt laekumata arved	5 354	5 354
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	82 651	82 651
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	2 053	2 053
Muud nõuded	4	4
Intressinõuded	4	4
Ettemaksed	117	117
Tulevaste perioodide kulud	117	117
Ettemakstud maarendilepingute tagatisraha	6 512	6 512
Nõuded PRIA vastu	72 933	72 933
Kokku nõuded ja ettemaksed	169 624	169 624

Ostjate võlgnevus on detsembrikuus esitatud arved Kaiu Vallavalitsusele lume koristamise eest summas 300,00 eurot ja Karine Vokksepele juuksuriruumi rendiarve 10,53 eurot, nimetatud võlgnevused laekusid majandusaasta aruande koostamise perioodil. Intressinõudena on kajastatud AS SEB panga poolt arvestatud intressid arvelduskonto jäägilts summas 3,37 eurot, mis laekusid ettevõtte pangakontole 01. jaanuaril 2018.a. ettemaksete kirjele on on kajastatud liikluskindlustuse ettemaks järgnevaiks perioodiks summas 5,62 eurot. Ette makstud maarendilepingute tagatisraha 6512 ,39 eurot, mis seoses maa rendilepin-gute sõlmimisega tuleb tasuda ja lepingute lõppemisega arvestatakse tagasi viimase rendisumma vähendamisenä.

Nõudena Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti vastu on kajastatud 2017.a. majandusaasta eest arvestatud ja käskkirjadega kinnitatud, kuid ettevõttele maksmata mahe põllumajanduse, poollooduslike koosluste hooldamise ja Natura 2000 toetus põllumajandusmaale, kokku summas 73 187,70 eurot. Nimetatud toetused on kajastatud tuluna "muude äritulude" koosseisu ja majandusaasta koostamise perioodil on laekunud kogu nõue.

Lisa 4 Varud

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Tooraine ja materjal	37 541	34 125
Lõpetamata toodang	29 053	14 710
Valmistoodang	38 666	46 828
Ettemaksed varude eest	1 650	0
Kokku varud	106 910	95 663

Lõpetamata toodanguna on 2017.a. majandusaasta raamatupidamise aastaaruandes kajastatud järgneva majandusaasta saagi saamiseks tehtud kulutused sügiskünnile summas 24 001,54 eurot ja kasvavale metsale tehtud kulutused summas 5 051,67 eurot. Valmistoodanguna ettevõttes loomasöödaks toodetuid silod summas 38 423,17 eurot ja omatoodetud lauamaterjal summas 243,11 eurot. Aruande majandusaastal ei ole teostatud ettevõttes toodangu ja materjalide allahindlust.

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016	
	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	4 000		
Käibemaks	-1 375		1 632
Üksikisiku tulumaks	5 336	81	4 161
Erisoodustuse tulumaks	525		625
Sotsiaalmaks	3 079	134	2 828
Kohustuslik kogumispension	48		43
Töötuskindlustusmaksed	133	3	112
Ettemaksukonto jääk		1 835	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	11 746	2 053	9 401

Detsembrikuu käibedeklaratsiooni alusel on käibemaksu ettemaks summas 1374,83 eurot.

Maksuvõlad kokku on 13 120,72 eurot, milleks on järgmisel perioodil tasumisele kuuluvad detsembris väljamakstud töötasudelt ja maarenditasudelt kinnipeetud üksikisiku tulumaks summas 5335,89 eurot, kinni peetud kogumispensioni makse summas 47,20 eurot, kinni peetud ja arvestatud töötuskindlustusmakse summas 132,96 eurot, sotsiaalmaksu summas 3 078,95 eurot, soodustuste tulumaksu võlgnevusest detsembris väljamakstud toetustelt summas 525 eurot ja detsembris kahele osanikule seoses osade tagasi ostuga väljamakstud dividendidelt arvestatud ettevõtte tulumaks summas 4000,00 eurot.

Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2016	31.12.2017
1054250	OÜ Mandirei	Eesti	lihavede nuumamine	100	0

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon:			
Tütarettevõtja nimetus	31.12.2016	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	31.12.2017
OÜ Mandirei	4 346	-4 346	0
Kokku tütarettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	4 346	-4 346	0

2017.a. majandusaastal ühines tütarettevõtte OÜ Mandirei emaettevõttega OÜ Karitsu Rantšo ning kuna tütar OÜ Mandirei oli kahjumis, siis kapitaliosaluse meetodil kajastati emaettevõtte poolt omandatud osad kahjumisse.

Lisa 7 Pikaajalised finantsinvesteeringud

(eurodes)

			Kokku
	Aktsiad ja osad	Muud	
31.12.2015	3 000	144	3 144
31.12.2016	3 000	144	3 144
Kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses	3 000	144	3 144
			Kokku
	Aktsiad ja osad	Muud	
31.12.2016	3 000	144	3 144
Muud		64	64
31.12.2017	3 000	208	3 208

Pikaajaliste finantsinvesteeringutena on OÜ Karitsu Rantšo arvel Baltic Trading Vianco OÜ osa maksumusega 3 000,00 eurot, mis moodustab nimetatud ettevõtte osakapitalist 0,73 %. Muude pikaajaliste investeeringutena on kajastatud TÜH Kroon- leht 2 osa kokku summas 127,82, millest üks osa summas 63,91 tuli üle tütar-ettevõtte Mandireiga, TÜH Kroonleht juhatuse nõusolekul, ühinemisel ja Eesti Töuloomakasvatajate Ühistu liikmemaks summas 79,89 eurot.

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod		
	Ehitised	Kokku
31.12.2015		
Soetusmaksumus	8 309	8 309
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	8 309	8 309
Müügid	-5 114	-5 114
31.12.2016		
Soetusmaksumus	3 195	3 195
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	3 195	3 195
Müügid	-3 195	-3 195
31.12.2017		
Soetusmaksumus	0	0
Akumuleeritud kulum	0	0
Jääkmaksumus	0	0

	2017	2016
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	0	384
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	508	1 879
Kinnisvarainvesteeringute müük müügihinnas	2 000	5 700

Kinnisvarainvesteeringuna oli ettevõttel arvel korter, mida tootmistegevuses ei kasutata. Nimetatud korterit aruande majandusaastal ümber ei hinnatud, kuna antud piirkonnas ei ole korteritel aktiivset turgu. Aruande majandusaastal müüdi nimetatud korter, müügist laekus ettevõttele 2000,00 eurot. Korterile tehtud kulutused aruande majandusaastal olid kokku 507,97 eurot. Põhilised kulud jagunesid korteri kütmisele ja hooldus ja remondifondi maksetele, kuna nimetatud korter seisis kuni müügini kasutamata.

Lisa 9 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

											Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad			Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
			Transpordi- vahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed			Lõpetamata projektid	Ettemaksed		
31.12.2015											
Soetusmaksumus	193 811	152 506	75 325	1 836	410 851	488 012	10 909	174 709	192	174 901	1 020 139
Akumuleeritud kulum		-62 602	-27 824	-1 379	-209 390	-238 593	-7 248				-308 443
Jääkmaksumus	193 811	89 904	47 501	457	201 461	249 419	3 661	174 709	192	174 901	711 696
Ostud ja parendused			2 400		2 500	4 900					4 900
Amortisatsioonikulu		-5 335	-7 614	-189	-30 351	-38 154	-814				-44 303
Varasemate allahindluste tühistamised	55 536										55 536
31.12.2016											
Soetusmaksumus	249 347	152 506	77 725	1 836	413 351	492 912	10 909	174 709	192	174 901	1 080 575
Akumuleeritud kulum		-67 937	-35 438	-1 568	-239 741	-276 747	-8 062				-352 746
Jääkmaksumus	249 347	84 569	42 287	268	173 610	216 165	2 847	174 709	192	174 901	727 829
Ostud ja parendused			1 000		88 983	89 983	1 624	12 714		12 714	104 321
Lisandumised äriühenduste kaudu		6 229									6 229
Amortisatsioonikulu		-5 335	-7 831	-189	-40 476	-48 496	-974				-54 805
Allahindlused väärtuse languse tõttu					-34	-34					-34
Müügid					-7 682	-7 682					-7 682
31.12.2017											
Soetusmaksumus	249 347	158 735	78 725	1 836	487 638	568 199	12 533	187 423	192	187 615	1 176 429
Akumuleeritud kulum		-73 272	-43 269	-1 757	-273 237	-318 263	-9 036				-400 571
Jääkmaksumus	249 347	85 463	35 456	79	214 401	249 936	3 497	187 423	192	187 615	775 858

Müüdud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2017	2016
Masinad ja seadmed	10 000	0
Muud masinad ja seadmed	10 000	
Kokku	10 000	0

Aruande majandusaastal soetas ettevõtte tootmiseks vajalikud sõnnikulaotaja Joskin Ferti-Cap maksumusega 32 000 eurot, Rulloonpressi McHale F5500 maksumusega 36 000 eurot, Vaaluti TOP 762 C Classik 15000 eurot , silokonservandi dosaatori 1399,60 eurot ja ekskavaator BHSM-175 +500 mm kühvli kaas lisatugi haaratsiga maksumusega 3883,34 eurot. Neist kaks esimest s.o. sõnnikulaotaja ja rulloonipress soetati AS SEB Ühisliisigu kaudu liisinglepinguga.

Seoses OÜ Karitsu Rantšo ühinemisega tütarettevõtte OÜ Mandreiga, lisandus ehitiste koosseisu Kaiu suurfarmi juurde tütarettevõtte tootmisruum maksumusega 6228,64 eurot.

Müüdi ära rulloonipress Claas RC255/845 jääkmaksumusega 7681,73 eurot, müügist laekus ettevõttele 10000 eurot ja likvideeriti Dosaator ELHO Tuhti seoses selle kulumise ja kasutuskõlbmatuks muutumisega soetusmaksumusega 471,22 eurot , kahju likvideerimisest oli 69,23 eurot.

Kapitaalse kulutusena rajati Kalda kinnistule puurkaev loomadele karjatamisperioodil vee hankimiseks ja Karitsa Mõisavälja lauda rekonstrueerimisele. Tehtud kulutused kokku olid 10 922,31 eurot. Kõikidel poolel olevatel ehitustel ja rekonstrueerimisel olevatel objektidel on veel palju tegemata töid, mida ei ole suudetud vahendite puudumisel lõpetada, siis ühegi objekti kohta ei koostatud arvele võtmise akti ka aruande majandusaastal.

Lisa 10 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2015	213 839	3 422		217 261
Soetused	7 129			7 129
Müügid	-96 495			-96 495
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-48 709			-48 709
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	142 957			142 957
31.12.2016	218 721	3 422		222 143
Soetused	7 200			7 200
Müügid	-111 683			-111 683
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-67 848			-67 848
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	203 711			203 711
31.12.2017	250 101	3 422		253 523
Põhivarad				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2015	152 458			152 458
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-6 515			-6 515
Soetused	49 592			49 592
Müügid	-31 074			-31 074
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine	-332			-332
31.12.2016	164 129			164 129
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-5 151			-5 151
Soetused	68 057			68 057
Müügid	-38 144			-38 144
31.12.2017	188 891			188 891

Soetusmaksumuse meetod

Käibevarad				Kokku
	Loomsed varad	Mets	Vili	
31.12.2015			45 797	45 797
Müügid			-7 047	-7 047
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine			-72 233	-72 233
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine			79 946	79 946
31.12.2016			46 463	46 463
Müügid			-11 975	-11 975
Põllumajandusliku toodangu saamisest tulenev väärtuse vähenemine			-69 854	-69 854
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine			72 671	72 671
31.12.2017			37 305	37 305

Müüdnud bioloogilised varad põhivarade müügihindades		
	2017	2016
Loomsed varad	30 572	26 023
Kokku	30 572	26 023

31 detsembri 2017.a. seisuga kuulus tarbitavate bioloogiliste varade koosseisu mahe noorveiseid 230 pead maksumusega 248 635,42 eurot ja noorhobune maksumusega 1465,72 eurot, põllumajanduslikku tarbitavat toodangut kokku väärtuses 37 304,75 eurot ja kasvavat metsa 3422,67 euro väärtuses. Aruande majandusaastal juhatuse poolt bio-loogiliste varade ümber hindlust ei teostatud. Mahe vasikaid sündis aruande majandusaastal 131 pead. Tapaloomadena müüs ettevõtte 73 mahe noorlooma ja teistele lihaveisekasvatajatele tööloomadena 15 mahe noorlooma. Põhikarja täienduseks läks 27 pead 2014.a.sündinud mahe lehmikut ja põhikarja tõupullideks 5 pead. Hukkus kokku 5 mahe noorlooma, neist aruandeaasta sünnist 4 pead.

Põhikarja mahe lihaveiseid on bilansipäeva seisuga kokku 127 pead maksumusega 186 781,08 eurot. Neist mahe ammesid 121 pead ja 6 põhikarja pulli. Põhikarjast prakeeriti välja ja müüdi tapale 28 mahe ammlehma ja 1 tõupull. Teistele lihaveise-kasvatajatele müüdi 2 tõupulli. Hukkus raske poegimise tõttu kolm amme ja üks amm muudel põhjustel. Põhikarja loomade müügist laekus ettevõttele 30571,50 eurot, müügikahjumiks kujunes 7575,45 eurot. Põhikarja müügikahjum ja põhikarja loomade hukkumisest saadud kahju summas 5150,64 eurot on kajastatud muudesse ärikuludesse. Mahe põllumajanduslikku toodangut s.o. haljasmassi silodeks, teravilja, heina, põhku, karjamaasöötaja sõnnikut võeti arvele aruande majandusaastal 72 671,65 euro väärtuses. Põllumajanduslik toodang kasutatakse põhiliselt oma mahe loomadele söödaks. Põllumajanduslikust toodangust müüdi aruande majandusaastal teravilja 27,046 tonni ja Matssalu luhahaina 22,5 tonni.

Lisa 11 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2017	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
kapitalirendi tagasimaksed järgmisel perioodil	16 897	16 897			3 kuu EURIBOR +2,5 % aastas	EURO	15.03.2018
pikaajalise laenu lühiajaline osa	7 365	7 365			3 kuu EURIBOR +2,47 % aastas	EURO	05.05.2025
Maa hüpoteegilaen lühiajaline osa	275	275			5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
MES maaostulaenu lühiajaline osa	623	623			6	eesti kroon	30.04.2027
lühiajaline laen eraisikult	5 000	5 000			12% aastas	eesti kroon	31.12.2018
Lühiajalised laenud kokku	30 160	30 160					
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline maaostulaen	47 459			47 459	3 kuu EURIBOR +2,470 % aastas	EURO	05.05.2025.a.
Pikaajalised laenud kokku	47 459			47 459			
Kapitalirendikohustised kokku	29 308		29 308				
Muud laenukohustised							
Maaelu Edendamise SA	4 746			4 746	6	eesti kroon	30.04.2027
Maa hüpoteegilaen	8 675			8 675	5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053.a.
Muud laenukohustised kokku	13 421			13 421			
Laenukohustised kokku	120 348	30 160	29 308	60 880			

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Lühiajalised laenud							
Kapitalirendi tagasimaksed järgmisel perioodil	7 645	7 645			3 kuu EURIBOR+2,4 % aastast	EURO	20.06.2018
Pikaajaliselaenu lühiajaline osa	7 365	7 365			3 kuu EURIBOR +1,85 % aastas	EURO	05.05.2025
Maa hüpoteegilaen lühiajaline osa	275	275			5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
MES Maaostulaen lühiajaline osa	575	575			6	eesti kroon	30.04.2027
lühiajaline laen eraisikult	7 000	7 000			12 % aastast	ees5ti kroon	31.12.2017
Lühiajalised laenud kokku	22 860	22 860					
Pikaajalised laenud							
Pikaajaline maaostulaen	54 824			54 824	3 kuu EUROBIR +2,470 % aastas	EURO	05.05.2025.a.
Pikaajalised laenud kokku	54 824			54 824			
Kapitalirendikohustised kokku	3 884		3 884				
Muud laenukohustised							
Maaelu Edendamise SA	5 369			5 369	6	eesti kroon	30.04.2027
Maa Hüpoteegilaen	8 950			8 950	5	eesti kroon	21.02.2047 ja 10.10.2053
Muud laenukohustised kokku	14 319			14 319			
Laenukohustised kokku	95 887	22 860	3 884	69 143			

Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus		
	31.12.2017	31.12.2016
Maa	112 866	112 866
Masinad ja seadmed	87 432	33 336
Kokku	200 298	146 202

Põllumajanduslikuks tootmiseks vajalike põllumajandusmasinate soetamiseks on sõlmitud kapitalirendilepingud AS SEB Ühisliislinguga. 2017.a. majandusaastal sõlmiti kapitalirendilepingud ruloonpressile McHale F 5500 maksumusega 36 000,00 eurot, millest kasutusele võetav krediidisumma oli 31 200 eurot ja orgaanilise väetise laoturile Joskin Ferti-Cap 12 maksumusega 32 000 eurot , krediidisumma 30 720 eurot. Mõlema lepingu tasumise tähtpäev on 15. märts 2021.a ja intressimääraks on EURIBOR 3 kuud+2,5 % aastast. Aruande majandusaastal tasuti kapitali rendilepin-gute eest kokku 16 924,39 eurot. 2018.a. majandusaastal tuleb ettevõttel tasuda kokku 16 896,75 eurot , millest 3883,61 euro tasumisel lõpeb kapitalirendilepingu kohustis traktori Case IH Farmalli osas. 2015.majandusaastal sõlmis ettevõtte pikaajalise laenulepingu nr. 2015010976 05. maist 2015.a. summas 74 263 eurot. Laenu kasutamise otstarve oli kahe kinnistu soetamiseks, mis oli vajalik põllumajanduslikuks tootmiseks. Nimetatud laenu tagastatakse võrdsetes osades igakuuliselt lõpptähtajaga 05. mai 2025.a. Laenu kasutamise intressimääraks on fikseerimata intressimäär 3 kuu EURIBOR + 2,47 % aastast. Juhul kui baasintressimäär on väiksem kui null , siis sellisel juhul intres-simäär Lepingus toodud kokku lepitud muutumatu intressimääraga. Aruande majandus-aastal tasuti nimetatud laenust 7364,88 eurot, 2018.a. majandusaastal tuleb tasuda 7364,88 eurot , järgnevatel aastatel tuleb veel tasuda 47 459,18 eurot. Maaelu Edendamise Sihtasutusega sõlmitud pikaajalisest laenulepingust tasuti aruande

majandusaastal 575,16 eurot, 2017.a. majandusaastal tuleb tasuda 623,09 eurot, järgnevatiks majandusaastateks jääb tasuda veel 4 745,80 eurot. Lepingu tasumise lõpptähtaeg on 30. aprill 2027.a. Tagatiseks nimetatud laenule on hüpoteek soetatud kinnistule.

OÜ Karitsu Rantšo on sõlminud Eesti Vabariigiga maa soetamiseks kahe kinnistu osas lepingud, mille tasumise lõpptähtajad on 21. veebruar 2047.a. ja 10. oktoober 2053.a. Järgneval aastal tuleb tasuda 274,70 eurot, pikaajaliseks tasumata osaks jääb 8675,74 eurot. Eraisikutelt on eelnevatel majandusaastatel seoses maade ostmiseks investeerimise vajadusega võetud tasumata laenu jääk bilansipäeva seisuga on 5 000,00 eurot. Nimetatud laen tagastati laenuandjale majandusaasta aruande koostamise perioodil.

Lisa 12 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2017	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	6 812	6 812
Võlad töövõtjatele	12 969	12 969
Maksuvõlad	11 746	11 746
Muud võlad	20 104	20 104
Dividendivõlad	20 000	20 000
Muud viitvõlad	104	104
Deklareerimata maksukohustised	3 501	3 501
Kokku võlad ja ettemaksed	55 132	55 132
	31.12.2016	12 kuu jooksul
Võlad tarnijatele	1 076	1 076
Võlad töövõtjatele	12 002	12 002
Maksuvõlad	9 401	9 401
Muud võlad	4 858	4 858
Intressivõlad	4 634	4 634
Muud viitvõlad	224	224
Deklareerimata maksukohustised	3 099	3 099
Kokku võlad ja ettemaksed	30 436	30 436

Võlad tarnijatele koosnevad ettevõtetele detsembrikuus tarbitud elektrienergia, telefoniteenuste, varuosade ja muude materjalide ostude eest võlgnevustest kokku

6812,48 eurot, mille tasumise tähtajad jäävad järgnevasse perioodi ning need tasuti majandusaasta aastaaruande koostamise perioodil.

Võlad töövõtjatele koosnevad detsembrikuu eest arvestatud, kuid järgmisel perioodil väljamaksmisele kuuluvast töötasust summas 6 112,42 eurot ja puhkusekohustuse summast 6856,81 eurot.

Maksuvõlad kokku on 11 745,90 eurot, milleks on järgmisel perioodil töötasudelt ja maarenditasudelt kinnipeetud ja arvestatud maksud kokku 8595,00 eurot, ettevõtte soodustuste tulumaksust summas 525 eurot, ettevõtte tulumaksust 4000 eurot ja käibe- maksu ettemaksust 1 374,83 eurot. Muud viitvõlad summas 104,10 eurot on isikliku auto kasutamise eest detsembris arvestatud, kuid väljamaksmine toimub järgneval perioodil. Dividendivõlgadena on kajastatud ettevõtte kohustis kahe endise osaniku ees summas 20000,00 eurot seoses ettevõttest osade tagasi ostmisega. Notariaalsete ostu-müügi lepingute alusel on väljamaksmise tähtaeg 2018.a. detsembris.

Detsembrikuu töötasudelt arvestatud kuid deklareerimata maksukohustised kokku on 3500,61 eurot. Nende deklareerimise ja tasumise kohustis tekitab järgneval majandus- aastal.

Lisa 13 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2015	Saadud	31.12.2016
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks			
sõnnikuhoidlate ehitamine	40 198		40 198
Karitsa lihavede lauda ehitusteks		480	480
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	40 198	480	40 678
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
sihtfinantseerimine kergaedade soetuseks		1 570	1 570
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks		1 570	1 570
Kokku sihtfinantseerimine	40 198	2 050	42 248
	31.12.2016	Saadud	31.12.2017
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks			
Sõnnikuhoidlate ehitamine	40 198		40 198
Karitsa noorkarja lauda ehitamine	480		480
Põllumajandusmasinate soetamiseks		14 482	14 482
Kokku sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	40 678	14 482	55 160
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
Sihtfinantseerimine kergaedade soetamiseks	1 570		1 570
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	1 570		1 570
Kokku sihtfinantseerimine	42 248	14 482	56 730

Pikaajaliste kohustiste koosseisu on raamatupidamise bilansis kajastatud : Sõnnikuhoidlatele ehitatavate veekaitsenõuetega vastavusse viimise toetus kokku summas 40 197,53. Kuna sõnnikuhoidlates on veel lõpetamata töid, mida ettevõtte ei ole suutnud teostada, siis sõnnikuhoidlate eksploatatsiooni andmist aruande majandusaastal ei toiminud, mistõttu nimetatud sihtfinantseerimist ei saa kajastada ettevõtte tuludes. Aruande majandusaastal sai ettevõtte põllumajandusmasinate soetamiseks sihtfinantseerimisena kokku 14 481,58 eurot. Ettevõtte arvestab soetatud varade maksumust bruto meetodil.

Lisa 14 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2017	31.12.2016
Osakapital	34 112	34 112
Osade arv (tk)	533	533
Aruande majandusaastal müüsid oma osad tagasi ettevõttele 9 osanikku kokku 118 osa kogumaksumuses 7552 eurot. Tagasi ostetud osad on kajastatud majandusaasta raamatu- pidamise aastaaruandes oma osadena, kuna neid ei ole suudetud edasi müüa. Ettevõttest lahkunud osanikele arvestati, vastavalt üldkoosoleku otsusele dividendide eelmiste aastate jaotamata kasumi arvelt kokku summas 58 374,40 eurot, millest väljamakstud dividendide on 38 374,40 eurot ja arvestatud ja makstud ettevõtte tulumaks 2017.a. majandusaasta kasumi arvelt 9593,60 eurot.		

Lisa 15 Müügitulu

(eurodes)

	2017	2016
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	99 063	127 211
Läti	12 500	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	111 563	127 211
Kokku müügitulu	111 563	127 211
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Toodang, kaubad ,materjalid ja teenused	692	6 619
Muud tööd ja teenused	2 314	7 933
Tarbitav bioloogiline vara	7 886	6 601
Valmistoodang	0	20 260
Bioloogiline vara- noorloomad tapaks	80 765	18 091
Bioloogiline vara- noorloomad tõuloomadeks	19 906	67 707
Metsamajanduslik tegevus	0	0
Kokku müügitulu	111 563	127 211

OÜ Karitsu Rantšo müüs tapaloomadeks 32 väljaprakeeritud mahe lehmikut ja 41 mahe noorpulli, millest laekus ettevõttele 80 764,99 eurot. Tõuloomadena müüdi teistele lihaseisakasvatajatele 11 mahe lehmikut ja 4 mahe noorpulli. Elus loomade müügisumma kokku oli 19 905,50 eurot. Tarbitavast bioloogilisest varast müüdi mahe teravilja ja matsalu luhahaheina teistele lihaseisakasvatajatele. Tarbitava bioloogilise vara müügist laekus ettevõttele 7 886,04 eurot. Ostetud kaupade materjalide ja teenuste müügist laekus ettevõttele 692,13 eurot. Lumetõrjest traktoriga laekus ettevõttele 1647,51 eurot ja muude teenuste müügist 663,53 eurot.

Lisa 16 Muud äritulud

(eurodes)

	2017	2016
Kasum materiaalse põhivarade müügist	2 318	0
Tulu sihtfinantseerimisest	173 169	155 970
Bioloogilise tootva vara müügikasum/-kahjum	-7 572	-5 051
Kinnisvara müügikasum	-1 195	587
Muud	2 780	56 039
Kokku muud äritulud	169 500	207 545

Muude tulude reale on kajastatud palgatoetus, mis on ettevõttele laekunud töötaja töölevõtmise eest seaduse PT-17-1120 7-6.1/16/2634 alusel summas 2780,00 eurot.

Lisa 17 Tööjõukulud

(eurodes)

	2017	2016
Palgakulu	82 677	72 055
Sotsiaalmaksud	26 513	23 840
Tööandja poolt makstud haigutoetus	796	441
Töötajatele tehtud soodustused	2 100	3 000
Erisoodustustelt tasutud maksud	1 391	1 988
Kokku tööjõukulud	113 477	101 324
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	7	6
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	7	6

Lisa 18 Muud ärikulud

(eurodes)

	2017	2016
Notaritasud osakute tagasiostmisel	561	0
Lootusetute võlgade mahakandmine	0	600
Kahjum põhivara likvideerimisest	35	0
Muud	475	733
Kokku muud ärikulud	1 071	1 333

Muude ärikulude koosseisu on kajastatud teistele ettevõtetele makstud liikmemaksud summas 417,00 eurot ja väärtpaberiarve hooldustasu summas 57,60 eurot.

Lisa 19 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2017	31.12.2016	
	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Tütarettevõtjad		82 651	
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	5 000		11 635
Dividendikohustis	20 000		

2017	Saadud laenude tagasimaksed	Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad				
laenu tagastamine	2 000	12 % aastas	eesti kroon	31.12.2018
intresside väljamaks	5 348			

Ostud ja müügid

	2017		2016	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Tütarettevõtjad			7 216	60 335
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	10 218	233	4 950	7 920

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2017	2016
Arvestatud tasu	24 297	27 556
jõulutoetus ja juubelitoetused	1 300	1 800
makstud dividendid osade tagasiostmisel	21 325	0

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 26.06.2018

Osaühing Karitsu Rantšo (registrikood: 10222189) 01.01.2017 - 31.12.2017 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JAANUS VESSART	Juhatuse liige	29.06.2018
Resolutsioon:	Kinnitan majandusaasta aruande	

Kasumi jaotamise ettepanek

(eurodes)

	31.12.2017
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	1 230 469
Aruandeaasta kasum (kahjum)	18 476
Kokku	1 248 945
Jaotamine	
Dividendideks	58 374
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum) peale jaotamist (katmist)	1 190 571
Kokku	1 248 945

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu veislaste ja pühvlikasvatus	01421	100671	90.24%	Jah
Teravilja- (v.a riis) ja kaunviljakasvatus; õlitaimeseemnete kasvatus	01111	6491	5.82%	Ei
Loomakasvatuse abitegevused	01621	2314	2.07%	Ei
Söödakultuuri- ja heintaimakasvatus jm üheaastaste põllukultuuride kasvatus	01199	1395	1.25%	Ei
Spetsialiseerimata hulgikaubandus	46901	692	0.62%	Ei

Osanikud

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
Beata Vessart	46906140215	Karitsa küla, Rapla vald, Rapla maakond, Eesti	2368 EUR (Lihtomand)
Jaanus Vessart	36903310212		7936 EUR (Lihtomand)
Kaari Küün	44112110314		7040 EUR (Lihtomand)
Leino Vessart	33907230365		10816 EUR (Lihtomand)
Toomas Post	36001030313		768 EUR (Lihtomand)

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4845521
Faks	+372 4845245
Mobiiltelefon	+372 5069094
E-posti aadress	karitsu.oppetalu@mail.ee